

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/10/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314204418
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1314204418.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Branislava Krála a JUDr. Dariny Kuchtovej v právnej veci žalobcu: K. K., D. J. B.. Č.. X, U., zast. advokátkou JUDr. Evou Senárikovou, Ružová dolina č. 8, Bratislava proti žalovanému: D.. S. I., D. H. B.. Č.. XX, V., Č. W., zast. advokátom JUDr. Milanom Slobodníkom, Štúrova ul. č. 20, Košice, o 100.000,- eur s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo 4. septembra 2015, č. k. 12C/70/2014- 226, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e vo výrokoch, ktorými bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 100.000,- eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 112.000,- eur od 21.09.2013 do zaplataenia.

Výroky napadnutého rozsudku, ktorými bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 % úroky zo sumy 100.000,- eur od 20.03.2013 do zaplataenia a povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia, sa z r u š u j ú a vec sa v tomto rozsahu v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 100.000,- eur s 2 % úrokmi mesačne od 20.03.2013 do zaplataenia a s 5,5 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 112.000,- eur od 21.09.2013 do zaplataenia, ďalej povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania 6.000,- eur a trovy právneho zastúpenia 2.535,78 eur k rukám právneho zástupcu žalobcu, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 20.03.2013 uzavreli účastníci konania zmluvu o pôžičke. V nej sa zmluvné strany dohodli, že žalobca poskytne žalovanému pôžičku vo výške 100.000,- eur, ktorú sa žalovaný zaviazal žalobcovi vrátiť do 20.09.2013. Žalovaný sa ďalej zaviazal zaplatiť žalobcovi úroky vo výške 2 % mesačne z neuhradenej časti pôžičky odo dňa poskytnutia pôžičky do jej vrátenia v celej výške (čl. III., IV. zmluvy o pôžičke). V čl. VI. zmluvy o pôžičke bolo dojednané, že na zabezpečenie pohľadávky veriteľa - žalobcu z tejto zmluvy je veriteľ oprávnený vyžadovať zabezpečenie prostredníctvom tretej osoby vo forme zriadenia záložného práva k nehnuteľnosti a to k pozemku zapísanému na LV č. XXXX pre J.. Ú.U.. J. O. N.. Č.. XXXX/X - záhrada vo výmere XXXX K.X, ktorého vlastníčkou je K. N.. Dlžník - žalovaný sa zaviazal, že najneskôr do 5 dní od podpisu zmluvy o pôžičke zriadi záložné právo k uvedenej nehnuteľnosti s tým, že ak do 5 dní od podpisu zmluvy o pôžičke nebude záložné právo zriadené, je veriteľ oprávnený od zmluvy o pôžičke odstúpiť. Dňa 20.03.2013 uzavrel žalobca ako záložný veriteľ s K. N. ako so záložcom záložnú zmluvu na zabezpečenie pohľadávky žalobcu zo zmluvy o pôžičke. Touto záložnou zmluvou bolo zriadené záložné právo v prospech veriteľa k vyššie označenému pozemku parc. č. XXXX/X. Žalovaný uvádzal, že žalobcovi niekoľkokrát oznámil, že nie je schopný pôžičku mu vrátiť včas a že podniká kroky k tomu,

aby si zabezpečil potrebné finančné prostriedky. V januári 2014 predal obchodné podiely v spoločnosti FVE Bela, spol. s r. o. a po ich predaji disponoval s finančnými prostriedkami potrebnými na vrátenie pôžičky. Keďže žalovaný mal podozrenie, že po vrátení pôžičky žalobca neurobí právne úkony na výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností, pôžičku, úroky ako aj úroky z omeškania zložil do notárskej úschovy. V súčasnosti žalovaný nedisponuje žiadnym príjmom a navrhuje, aby si žalobca svoju pohľadávku uspokojil realizáciou záložného práva, teda predajom založeného pozemku. Jeho trhovú cenu predstavuje podľa znaleckého posudku spoločnosti Alfa znalecká, spol. s r.o. sumu 5.730.000,- Kč. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba je dôvodná. Právomoc súdov SR na prejednanie predmetnej veci vyplýva z čl. 5 ods. 1 písm. a/ Nariadenia rady (ES) č. 44/2001 z 22.12.2000. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca požičal žalovanému sumu 100.000,- eur a že túto pôžičku doposiaľ žalobcovi nevrátil. Vzhľadom na to je podľa súdu prvého stupňa žaloba o vrátenie požičanej istiny 100.000,- eur dôvodná. Žalovaný v konaní namietol neplatnosť zmluvy o pôžičke v časti dohodnutých úrokov vo výške 2 % mesačne, čo predstavuje úroky vo výške 24 % ročne, pričom v tom čase banky požadovali úroky vo výške cca 8,9 % ročne. Ďalej žalovaný namietol, že zmluvu o pôžičke uzavrel v tiesni. Súd prvého stupňa z internetovej stránky E..sk zistil, že v roku 2013 výška úrokov pri nebankových subjektoch predstavovala 36 až 52 % p. a. Nižšie úroky požadovali banky. Náklady, ktoré brali do úvahy úroky a poplatky, sa pri spotrebných úveroch v bankách v tom čase pohybovali od 17 do 25 %, čomu zodpovedá i dojednanie účastníkov konania v zmluve o pôžičke. Vzhľadom na to súd prvého stupňa nepovažoval dojednanie účastníkov konania o úrokoch za neplatné v zmysle § 39 Obč. zák.. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, že žalobca sa chcel na jeho úkor obohatiť, súd prvého stupňa poukázal na čl. IV. bod 2. zmluvy o pôžičke, podľa ktorého dlžník bol oprávnený pôžičku alebo jej časť vrátiť veriteľovi aj pred dohodnutou dobou. To znamená, že žalovaný mohol teoreticky pôžičku žalobcovi vrátiť aj na druhý deň, čím by žalobcovi vznikla strata na odplatu vo forme úrokov. Špekulatívne konanie žalobcu tak nebolo preukázané. Súd prvého stupňa neuveril tvrdeniam žalovaného, že si pomýlil úrokovú sadzbu 2 % mesačne za 2 % ročne. V tejto súvislosti súd prvého stupňa uviedol, že žalovaný bol v čase uzavretia pôžičky podnikateľom, spoločníkom a konateľom v minimálne 2 obchodných spoločnostiach, je vysokoškolsky vzdelaný a vystupoval dokonca i ako finančný poradca. Preto mu museli byť známe podmienky, za ktorých v rozhodnom čase banky alebo nebankové subjekty poskytovali pôžičky a musel teda konať s odbornou znalosťou veci. Žalovaný sa ani raz nezúčastnil pojednávania vo veci a preto ani nevyvrátil tvrdenie žalobcu, že predmetnú zmluvu o pôžičke vypracoval žalovaný. Žalovaný vypracoval i záložnú zmluvu, čo vyplýva zo skutočností, že je napísaná v českom jazyku. Žalovaný vypracoval aj všetky ostatné ním predložené písomnosti (zápisnica o prijatí peňazí do notárskej úschovy z 31.01.2014, dohoda o ukončení zmluvy o pôžičke a o spôsobe vrátenia pôžičky z 31.01.2014, zápisnica o vydaní peňazí z notárskej úschovy zo 06.02.2014). Je preto nepravdepodobné, že by práve zmluvu o pôžičke vypracoval žalobca, keď práve žalovaný mal na požičaní peňazí enormný záujem. Ďalej súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Súd mal osobu navrhovateľa v konaní za dôveryhodnú, tento nemenil svoj postoj a vysvetlenie skutkových okolností prípadu mal súd za pravdivé. Naopak súd videl snahu odporcu získať za krátku dobu, pomerne vysokú pôžičku od fyzickej osoby, rozdielnej od banky, či nebankového subjektu, vedomý si toho, že v opačnom prípade by musel podstúpiť zdĺhavý a často byrokratický postup spojený s neistým výsledkom, napr. pri zistení jeho novej insolventnosti. Teda pokiaľ by súd i konštatoval, že dohodnuté úroky vo výške 2 % mesačne boli vyššie, ako úroky poskytované bankou, keďže ich výšku navrhol a dojednal sám odporca, bolo by v rozpore s dobrými mravmi, aby sa ich neplatnosti neskôr v súdnom konaní dovoľával. Mohlo by sa totiž stať, že odporca úmyselne takéto úroky dohodol, aby sa ich pred súdom domáhal za neplatné, a dožadoval by sa iba zaplata peňazí, prípadne úrokom z omeškania. Toto potvrdzuje i okolnosť, že pokiaľ sa odporca domnieval, že sú tu dôvody na vyhlásenie absolútnej neplatnosti zmluvy o pôžičke, resp. jej časti, či už pre rozpor so zákonom, alebo tieseň, mal žalobu na súd vo veci podať sám, čo neurobil. Keďže Občiansky zákonník ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné dojednať úroky, súd po starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu konštatuje, že toto dojednanie obsahom alebo účelom neodporuje zákonu, ani ho neobchádza, neprieči sa dobrým mravom a nie je ani v rozpore s § 3 ods. 1 Obč. zákonníka. Preto súd absolútnu neplatnosť tejto zmluvy nevzhladol. Súd tiež v zhode s navrhovateľom konštatuje, že odporca za daných okolností v žiadnom prípade neuzatváral zmluvu o pôžičke v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, a pričom tieto žiadnym spôsobom ani nepreukazoval. V čl. VII. zmluvy o pôžičke svojím podpisom potvrdzuje, že túto neuzatvára v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok. Súd preto toto je tvrdenie vyhodnotil ako účelové, v snahe vyhnúť sa splneniu povinnosti zo zmluvy.“ Pokiaľ ide o založený pozemok, žalobca tvrdil, že tento pozemok je nepredajný, pretože k nemu nie je samostatný prístup. Podľa znaleckého posudku predloženého žalovaným obvyklá cena tohto pozemku

je 208.667,- eur, ale za predpokladu, že vlastníkom pozemku si zabezpečí právny prístup k pozemku a vybuduje inžinierske siete. Z toho podľa názoru súdu prvého stupňa vyplýva, že spomenutá trhovú cenu je zavádzajúca. Napokon súd prvého stupňa poukázal na konanie žalovaného, ktorý tvrdil, že robí všetko pre to, aby pôžičku mohol vrátiť, predáva svoj obchodný podiel v obchodnej spoločnosti a peniaze vkladá do notárskej úschovy, ale už za 5 dní si ich odtiaľ vyberá a na poslednom pojednávaní tvrdil, že ich už nemá. S poukazom na tieto závery súd prvého stupňa žalobe vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 100.000,- eur z titulu vrátenia pôžičky spolu s 2 % úrokmi mesačne zo sumy 100.000,- eur od 20.03.2013 do zaplataenia a s 5,5 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 112.000,- eur (2 % zo sumy 100.000,- eur = 2.000,- eur; 6 mesiacov trvania pôžičky x 2.000,- eur = 12.000,- eur; 100.000 + 12.000 = 112.000,- eur) od 21.09.2013, t. j. od 1. dňa omeškania do zaplataenia. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu úspešnému žalobcovi.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. Namietol, že predmetná zmluva o pôžičke bola uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok a preto ide o neplatný právny úkon. Žalobca spolu so svojou právnou zástupkyňou mal úmysel sa na úkor žalovaného prostredníctvom poskytnutia pôžičky obohatiť a preto im prišla vhod žiadosť žalovaného o poskytnutie pôžičky. zo strany žalobcu tak podľa žalovaného išlo o špekulatívne poskytnutie peňažných prostriedkov. Ďalej žalovaný uviedol, že po tom, čo sa dostal do finančných problémov, sa obrátil najprv na finančné inštitúcie a až po tom, čo zistil, že takéto riešenie by bolo finančne náročné, sa obrátil na právnu zástupkyňu žalobcu, ktorá ho odkázala na žalobcu, o ktorom vedela, že podobné služby poskytuje. Žalovaný bol teda osobou, ktorá mala už v minulosti skúsenosti s poskytovaním pôžičiek. Žalobca požadoval ako zábezpeku v prvom rade zriadenie vecného bremena na obchodné podiely žalovaného vo fotovoltaických elektrárňach a k dohode o poskytnutí pôžičky pristúpil až po tom, čo ho žalovaný uistil, že k zriadeniu vecného bremena dôjde. Hlavnou motiváciou pre poskytnutie predmetnej pôžičky bola pre žalobcu teda vidina obchodných podielov v elektrárňach. Žalobca až po tom, čo zistil, že zriadenie takéhoto vecného bremena nebude možné, prijal ako zábezpeku zriadenie vecného bremena na pozemok v kat. úz. J.. Je ťažké uveriť tvrdeniu žalobcu, že si neoveril hodnotu založeného pozemku, resp. jeho polohu alebo iné parametre ovplyvňujúce jeho hodnotu. Právna zástupkyňa žalobcu a X.. K. N. ako vlastníčka predmetného pozemku vedeli o tom, že k pozemku nie je zabezpečený prístup a že prístup k pozemku vlastní spoločnosť žalovaného a preto nevideli problém so zriadením vecného bremena. Týchto skutočností si bol žalobca vedomý. Žalovaný nesprávne vyložil zámery žalobcu a bol presvedčený, že ak aj pôžičku včas nevráti, žalobca realizuje záložné právo a svoju pohľadávku uspokojí predajom založeného pozemku. Žalobca však od počiatku nemal záujem o vrátenie pôžičky, pretože predpokladal, že žalovaný nebude schopný pôžičku vrátiť a získa preto jeho obchodné podiely. Žalobca sa ani len nepokúsil o predaj založeného pozemku. Ďalej žalovaný v odvolaní poukázal na to, že žalobca ho v súvislosti s dohodnutými úrokmi uviedol do omylu, pretože ho neupozornil na to, že ide o úroky vo výške 2 % mesačne a že sa teda o ročné úroky. Nie je pravda, že by žalobca nevedel o tom, že žalovaný zložil plnenie do notárskej úschovy, keďže spoločník žalobcu K. N. žalovanému oznámil, že žalobca s notárskou úschovou súhlasí. Dojednané úroky vo výške 2 % mesačne sú podľa žalovaného v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na to je v tejto časti zmluva o pôžičke neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák.. Úroky vo výške 2 % mesačne predstavujú 24 % ročne. Takáto úroková miera takmer trojnásobne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru. Žalovaný zložil peňažné prostriedky dňa 31.01.2014 do notárskej úschovy, čím svoj dlh voči žalobcovi splnil. Účinky splnenia dlhu teda nastali dňom 31.01.2014 a týmto dňom sa skončilo omeškание žalovaného. Žalobca preto požaduje aj úroky z omeškania v nesprávnej výške.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné iba sčasti.

Žalovaný v priebehu prvostupňového konania a ani v odvolaní žiadnym spôsobom nekonkretizoval a nepodložil svoje tvrdenie, že predmetnú zmluvu o pôžičke uzavrel v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Tiesne možno charakterizovať ako objektívne existujúci stav, ktorý sa stal u konajúceho dôvodom k jeho neslobodnému prejavu vôle. Žiadny takýto objektívne existujúci stav žalovaný nepreukázal a ani netvrdil. Za stav tiesne nemožno považovať tú skutočnosť, že žalovaný zrejme súrne potreboval finančné prostriedky a preto slobodne uzavrel so žalobcom predmetnú zmluvu o

pôžičke. Predsa žiadna fyzická osoba si nepožičiava finančné prostriedky v prípade, ak ich nepotrebuje. Okrem toho, uzavretie zmluvy v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok nie je dôvodom neplatnosti právneho úkonu. Dôsledkom uzavretia zmluvy v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok je vznik práva účastníka takejto zmluvy od nej odstúpiť (§ 49 Obč. zák.). Žalovaný tak neurobil. Treba tiež poukázať na to, že v čl. VII. bod 5 zmluvy o pôžičke obe zmluvné strany prehlásili, že táto zmluva nebola uzavretá v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok. Na margo tvrdenia žalovaného, že žalobca sa chcel na jeho úkor obohatiť, možno uviesť len to, že zmluva o pôžičke bola uzavretá dňa 20.03.2013 a žalovaný doposiaľ žalobcovi predmetnú pôžičku nevrátil.

Úvahy žalovaného týkajúce sa možného založenia jeho obchodných podielov vo fotovoltaických elektrárnach na zabezpečenie predmetnej pôžičky a úmyslu žalobcu tieto podiely získať, sú pre rozhodnutie prejednávanej veci právne bezvýznamné. Tieto obchodné podiely sa totiž nestali predmetom záložného práva, keďže na zabezpečenie vrátenia pôžičky bol založený pozemok v kat. úz. J.. Právne významný nie je ani motív, ktorý viedol žalobcu k tomu, aby poskytol žalovanému predmetnú pôžičku.

Pre rozhodnutie prejednávanej veci nie je právne významná ani skutočná trhovú cenu založeného pozemku. Bolo totiž vecou žalobcu ako záložného veriteľa, akým spôsobom zabezpečí vrátenie predmetnej pôžičky, resp. aký záloh považoval za primeraný na zabezpečenie svojej pohľadávky. Nemožno vylúčiť, že cena založeného pozemku - zálohu by nebola postačujúca na uspokojenie žalobcu z výťažku jeho speňaženia pri realizácii záložného práva. Táto skutočnosť sa však prejednávanej veci netýka a ide na ťarchu žalobcu. Predmetom konania je totiž vrátenie pôžičky a nie otázka realizácie záložného práva, resp. otázka platnosti záložnej zmluvy z 20.03.2013. Je iba na vôli žalobcu, či realizuje záložné právo, ktorým je zaťažený predmetný pozemok. Je preto právne bezvýznamné tvrdenie žalobcu, že bol presvedčený o tom, že ak pôžičku včas nevráti, žalobca realizuje záložné právo a svoju pohľadávku uspokojí predajom založeného pozemku. K tomu treba uviesť, že v čase uzavretia zmluvy o pôžičke žalobca zaiste nebol uzrozumený s tým, že žalovaný mu predmetnú pôžičku 100.000,- eur nevráti.

Žalovaný dňa 31.01.2014 zložil do notárskej úschovy sumu 125.430,32 eur za účelom splnenia dlhu - vrátenia predmetnej pôžičky. V zápisnici o prijatí peňazí do notárskej úschovy (č. l. 16) sa uvádza, že predmet úschovy bude vydaný zložiteľovi - žalovanému v prípade, ak najneskôr do 05.02.2014 notárovi nepredloží originál dohody o ukončení zmluvy o pôžičke a o spôsobe vrátenia pôžičky z 31.01.2014 podpísaný zložiteľom a oprávneným - žalobcom a ak do tohto termínu nepredloží originál kúpnej zmluvy uzavretej medzi K. N. ako predávajúcou a O. K. ako kupujúcou, na základe ktorej nadobudne O. K. vlastnícke právo k pozemku parc. č. XXXX/X, kat. úz. J. a k pozemku parc. č. XXXX/X. Keďže tieto podmienky splnené neboli, predmet úschovy bol dňa 06.02.2014 vrátený zložiteľovi - žalovanému. K tomu odvolací súd uvádza, že notárska úschova neplní - na rozdiel od súdnej úschovy v zmysle § 185a až 185h O.s.p. - funkciu solučnej úschovy, t. j. úschovy, majúcej za následok vznik účinkov splnenia záväzku. Inými slovami, zloženie sumy 125.430,32 eur žalovaným do notárskej úschovy, nemalo za následok splnenie dlhu, teda vrátenie predmetnej pôžičky žalobcovi.

Z toho vyplýva, že napadnutý rozsudok je z hľadiska odvolacích dôvodov vecne správny vo výrokoch, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 100.000,- eur s 5,5 % úrokmi z omeškania zo sumy 112.000,- eur od 21.09.2013 do zaplatenia. Preto odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok v týchto výrokoch.

V zmluve o pôžičke z 20.03.2013 je celkom jasne a zrozumiteľne dojednaná povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi úroky vo výške 2 % mesačne z neuhradenej časti istiny odo dňa poskytnutia istiny až do dňa jej vrátenia v celej výške (čl. III. bod 1. zmluvy o pôžičke). Neobstojí preto tvrdenie žalovaného, že sa domnieval, že ide o ročné úroky. Iba na ťarchu samotného žalovaného možno pripísať to, že si prípadne zmluvu o pôžičke riadne neprečítal. Spomenutému tvrdeniu žalovaného nemožno uveriť aj z dôvodu, že úroky vo výške 2 % ročne by boli celkom zjavne neprimerane nízke a žalovanému ako podnikateľovi muselo byť zrejmé, že s takýmito nízkymi úrokmi by sa žalobca neuspokojil. Navyiac, v čl. VII. bod 5. zmluvy o pôžičke zmluvné strany - a teda i žalovaný - prehlásili, že si zmluvu pozorne prečítali a jej obsahu porozumeli.

Napriek tomu odvolací súd nemohol napadnutý rozsudok potvrdiť vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 % úroky mesačne zo sumy 100.000,- eur od 20.03.2013 do zaplataenia. Súd prvého stupňa totiž v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že pokiaľ ide o úrokové sadzby platné v čase uzavretia predmetnej zmluvy o pôžičke, vychádzal z internetových stránok E..sk. Súd prvého stupňa pritom vzal do úvahy aj úrokové sadzby uplatňované nebankovými subjektmi. Žiadny listinný dôkaz týkajúci sa hodnotenia primeranosti dojednaných úrokov sa však v spise nenachádza.

Občiansky zákonník neobsahuje žiadne ustanovenie o tom, do akej výšky možno dojednať úroky pri pôžičke peňazí medzi fyzickými osobami. S poukazom na § 3 ods. 1 Obč. zák. by nebolo možné veriteľovi priznať neprímerane vysoké úroky a vodítkom môže byť porovnanie s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Obč. zák., ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.04.2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

Vzhľadom na uvedené bude súd prvého stupňa musieť vykonať dokazovanie za účelom zistenia, či úroky vo výške 2 % mesačne, t. j. 24 % ročne možno považovať za primerané - neodporujúce dobrým mravom ku dňu uzavretia zmluvy o pôžičke, teda ku dňu 20.03.2013. Bude preto treba zistiť úrokové sadzby uplatňované bankami ku dňu 20.03.2013 v prípade poskytovania pôžičiek vo výške cca 100.000,- eur s dobou splatnosti 6 mesiacov, keďže takáto doba splatnosti pôžičky bola dojednaná v predmetnej zmluve o pôžičke. Súd prvého stupňa nebude môcť vychádzať z úrokových sadzieb uplatňovaných tzv. nebankovými subjektmi, keďže je známou skutočnosťou, že viaceré z nich požadovali úroky v neprímeranej výške.

Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 % úroky mesačne zo sumy 100.000,- eur od 20.03.2013 do zaplataenia a podľa ods. 2 tohto ustanovenia vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vzhľadom na zrušenie uvedeného výroku napadnutého rozsudku musel odvolací súd zrušiť i výrok, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania a právneho zastúpenia.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne o trovách prvostupňového i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.